7/11183, 11184, 11185, 11186
11187, 11188

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.12.0.AKP.0.07-211/ 21 ..../12/2005
Konu : Yazılı Soru Önergesi

- 3 OCAK 2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.12.2005 tarih ve KAN. KAR. MD. A.01.0.GNS.0.10.00.02–16844 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Antalya Milletvekili Feridun Fikret BALOĞLU'na ait 7/11183, Muğla Milletvekili Fahrettin ÜSTÜN'e ait 7/11184, Kırıkkale Milletvekili Halil TİRYAKİ'ye ait 7/11185, Ankara Milletvekili İsmail DEĞERLİ'ye ait 7/11186, Çanakkale Milletvekili Ahmet KÜÇÜK'e ait 7/11187 ve Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL'e ait 7/11188 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER :
1- Görüş 7/11183 (2 sayfa)
2- Görüş 7/11184 (1 sayfa)
3- Görüş 7/11185 (2 sayfa)
4- Görüş 7/11186 (1 sayfa)
5- Görüş 7/11187 (3 sayfa)
6- Görüş 7/11188 (1 sayfa)

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı APK Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, Eskişehir Yolu 9. km. Lodumlu/ANKARA
Tel: 287 94 53 Fax: 285 69 37

7/11187

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Ahmet KÜÇÜK**
Çanakkale Milletvekili
Esas No : **7/11187**

AKP Hükümetinin 3 yılını doldurduğu şu günlerde Türk tarımı tam bir çaresizlik ve sahipsizlik içindedir. Hükümetin uygulamaları sonucunda üretici toprağa küstürülmüştür. Avrupa Birliği müzakere sürecinin en zorlu alanlarının başında Tarım Sektörünün geldiği bilinen bir gerçektir.

Bu Doğrultuda;

SORU 1) AB müzakereleri aşamasında Türk tarımında sektörel ve ürün bazında (Hububat, Hayvancılık, Endüstri Bitkileri, Bahçe Bitkileri, Şeker, Tütün) bir durum tespiti (ekilen arazi büyüklükleri, üretim maliyeti, pazarlama ve destekler hakkında) yapılmış mıdır, yapıldı ise AB üyesi ülkeleri ortalamasına göre hangi farklılıklar gözlenmektedir?

CEVAP 1) Türkiye'de tarım, ekonomik ve sosyal açıdan önemli bir sektör olma niteliğini sürdürmektedir. Tarımın milli gelir içerisindeki payı gittikçe azalmakla birlikte, halen %10 civarında seyretmekte ve çalışan nüfusumuzun yaklaşık üçte biri bu sektörde istihdam edilmektedir.

Tarım sektöründe geçtiğimiz son 30-40 yılda bir çok üründe verim ve üretim miktarlarında önemli artışlar olmasına rağmen, arzu edilen tarımsal potansiyelin elde edildiğini söylemek mümkün değildir.

Bugün Türk tarımında; işletme ölçeklerinin küçük ve parçalılığı, nüfus yoğunluğu, geçimlik ve yarı-geçimlik üretim yapan işletmelerin fazlalığı ve yetersiz örgütlenme gibi tarımsal yapıyla ilgili sorunlar ile, düşük verimlilik, yüksek maliyetler, üretim deseni, kalite, bitki ve hayvan sağlığı gibi diğer önemli sorunlar bulunmakta ve bu konularda AB tarımı ile Türk tarımı arasında farklılıklar bulunmaktadır.

SORU 2) Ülkemiz üreticisinin AB Üyesi ülkelerinin üreticileriyle eşit rekabet koşullarının sağlanması amacıyla Bakanlığınız hangi önlemleri almaktadır ve almayı düşünmektedir? Bu konuda üreticilerimize destek amacıyla mali yardım verilmesi düşünülüyor mu?

CEVAP 2) AB üyeliğimizin gerçekleşmesi ile, ürünlerin serbest dolaşıma gireceği gelecekte, ürünlerimizin kalite ve sağlık normlarının yükselmesi gerekecektir.

Bu değişime cevap vermek üzere, Bakanlığımızın önümüzdeki dönem için ana hedefini şu şekilde ifade etmek mümkündür:

"Doğal kaynaklarımızın sürdürülebilir kullanımını esas alarak, artan nüfusu besleyecek yeterli, güvenlikli ve güvenilir gıda üretimini sağlamak ve tarım ürünleri ihracatımızı artırarak ülke ekonomisine daha fazla katkı yapmaktır."

Bu genel hedef doğrultusunda, program ve uygulamalarda yönlendirici gıda güvenliği ve sürdürülebilir tarım ilkelerini esas alan alt hedefler ve öncelikler de belirlenmiştir.

Bu hedefler doğrultusunda, 2006-2010 Döneminde uygulanmak üzere, AB Ortak Tarım Politikasında yapılan reformlar da göz önünde bulundurulmak suretiyle Bakanlığımızca bir **"Tarım Stratejisi Belgesi"** hazırlanmış ve 30 Kasım 2004 tarihinde Yüksek Planlama Kurulunda kabul edilmiştir. Bu belgede, değişen ve gelişen beklentiler ışığında, önümüzdeki dönemde yürütülecek tarım politikalarının temel doğrultuları belirlenmekte, uygulanacak destekleme araçları tanımlanmakta ve bunların bütçedeki payları tespit edilmektedir.

Belgede yer alan tarımsal desteklerin revize edilmesi çalışmaları çerçevesinde, Doğrudan Gelir Desteğinin toplam tarımsal destekler içindeki payının azaltılması ve Programın tarımsal politika tercihlerimiz doğrultusunda üretim ve üretici ile ilişkilendirilmesini sağlayacak mekanizmalarla donatılması hedeflenmektedir.

Nitekim, Bakanlığımızın 2005 Yılı Bütçesinde yer alan destekleme kalemlerinin yüzde dağılımları Bakanlığımızın politika öncelikleri doğrultusunda belirlenmiştir. Bu kapsamda Doğrudan Gelir Desteğinin toplam destekler içindeki payı %55, prim desteklerinin %17, hayvancılık desteklerinin payı ise yine %18 olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle, tarımsal destekleme ödeneklerinin dağılımında, DGD'nin payı azaltılmış ve Tarım Strateji Belgesinde yer alan öncelikli alanlardan prim ve hayvancılık gibi konulara ağırlık verilmiştir.

2005 yılı Bütçesinde ayrıca; Kırsal kalkınma, sigorta prim desteği, sertifikalı tohum ve fidan, sulamada kullanılan enerji, çay destekleri, düşük faizli kredi, patates alternatif ürün destekleri de yer almaktadır.

SORU 3) AB ile müzakere sürecinde önümüzdeki 10 yıl içerisinde AB Bütçesinden veya değişik fonlardan tarım sektörüne mali destek yapılması düşünülmekte midir? Düşünülüyorsa hangi sektöre hangi oranda destek yapılması düşünülmektedir, düşünülmüyorsa ihtiyaç duyulan mali destek hangi kaynaklardan karşılanacaktır?

CEVAP 3) Bilindiği gibi, AB, Merkezi ve Doğu Avrupa Ülkelerinin Birliğe katılmaları sürecinde, söz konusu ülkelerin tarımsal alt yapılarının iyileştirilmesi ve tarımlarının AB tarımına uyumunu kolaylaştırmak amacıyla 2000-2006 yıllarını kapsamak üzere, Tarımsal ve Kırsal Kalkınma İçin Özel Katılım Programı (SAPARD) olarak tanımlanan bir mali destek programı uygulamıştır. Ancak ülkemiz bu programdan yararlandırılmamıştır.

6 Ekim 2004 tarihinde AB Komisyonu tarafından yayımlanan Tavsiye Belgesinde, 2007 yılından itibaren (2007-2013) yararlanabileceğimiz SAPARD benzeri bir Katılım Öncesi Aracın (IPA – Pre-Accession Instrument) bir parçası olacak bir katılım öncesi tarımsal ve kırsal kalkınma aracının yaratılması ve bir sonraki mali perspektif çerçevesinde, Türkiye'ye ayrılan meblağın artırılması önerilmektedir. Dolayısıyla, AB bütçesinden Türkiye'ye sözkonusu aracın dışında bir pay veya fonun ayrılması mümkün bulunmamaktadır. Bu safhada ülke olarak stratejimiz AB'nin Katılım Öncesi Aracına gerçekçi ve yeterli bir meblağ ayırması, Bakanlık olarak stratejimiz de Türkiye'ye ayrılacak bu kaynaktan tarıma ve kırsal kalkınmaya, AB'ye uyumda en önemli, sorunlu ve üzerinde en çok tartışmaların yapılacağı alan olmasının beklenmesi nedeniyle ihtiyacı olan büyük bir payın ayrılması olacaktır. Ancak, böyle bir araçtan yararlanabilmek için, öncelikle 2007 yılına kadar bir Kırsal Kalkınma Ödeme Kuruluşunun (Kırsal Kalkınma Ajansı) kurulması ve mali yardım projeli olarak kullandırıldığı için, Bakanlığımızın AB'nin taleplerine uygun proje hazırlama kapasitesinin güçlendirilmesi gerekmektedir. Bakanlık olarak Kırsal Kalkınma Ajansının kurulması ve proje hazırlama kapasitesinin güçlendirilmesine ilişkin çalışmalarımız yoğun olarak devam etmektedir.

Diğer taraftan, mevzuat ve yapısal uyum faaliyetleri kapsamında ve Türkiye-AB mali işbirliği çerçevesinde; veterinerlik, bitki sağlığı, gıda güvenliği, su ürünleri, organik tarım, kırsal kalkınma konularında toplam 65 milyon Euro tutarındaki proje çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca, önümüzdeki dönemde uluslararası kaynakların ve özellikle Avrupa Birliği kırsal kalkınma fonlarının ülke çapında etkin bir şekilde kullanımı için kapasite ve altyapı oluşturulması amacıyla Bakanlığımızca 2005 yılında 16 pilot ilde uygulamaya başlatılan "Köy Bazlı Katılımcı Yatırım Programı" 2006 yılında tüm illerimizde uygulamaya konulacaktır.